

Tamás Ferenc

(Szentendre, 1921. 12. 09. – Budapest, 1979. 08. 15.)

Összeállította: Dr. Szepes András

Földmérő mérnök, főiskolai tanár. Mérnöki tanulmányait a Műegyetem Mérnöki Szakán valamint a Nehézipari Műszaki Egyetem soproni Földmérőmérnöki Karán végezte. A Földmérő és Talajvizsgáló Irodánál mérnökgeodéziai feladatokban szerzett gyakorlatot, és a fotogrammetria mérnökgeodéziai alkalmazásában töltött be kezdeményező szerepet. Szakírói munkásságának jelentős része erre az időszakra esik. 1964-ban került Székesfehérvárra, mint a Felsőfokú Földmérési Technikum tanára. Az intézménynek az Erdészeti és Faipari Egyetem Földmérési és Földrendezői Karává történt átszervezésétől (1965) kezdve a Fotogrammetriai és Topográfiai Tanszék tanszékvezetője volt. 1976-78-ban Algírban, mint geodéziai-fotogrammetriai szaktanácsadó dolgozott, és tanított a Dar El Beida-i egyetemen.

1921. december 9-én született Szentendrén. 1939-ben Budapesten érettségizett, és ugyanabban az évben beiratkozott a Műegyetem Mérnöki Szakára. A tanulást azonban hamarosan megszakította a háború: 1940-ben katonai szolgálatra vonult be, és többszöri sebesülés után, 1945-ben hadifogságba esett. Végül 1959-ben szerzett mérnöki oklevelet. Alapító tanára a székesfehérvári földmérő képzést folytató iskolának, ahol haláláig tanított.

Elemi iskoláit pénzügyőr édesapja változó szolgálati helyei miatt három helyen végezte: Gyömrőn, Rákospalotán és Pesterzsébeten. A gimnázium első hét osztályát a Pesterzsébeti Kossuth Lajos Reálgimnáziumban, a nyolcadik osztályt a Budapesti Zrínyi Miklós Reálgimnáziumban végezte és itt érettségizett 1939-ben. Ugyanebben az évben a Magyar Királyi József Nádor Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem mérnöki és építészmérnöki karának rendes hallgatója lett. Tanulmányait megszakítva 1940 őszén katonai szolgálatra vonult be a légierőkhöz. 1941-től a kassai Honvéd Repülőakadémia hallgatója volt. *(Megjegyezzük, már itt vizsgatárgy volt rengeteg más mellett a tereptan és a légi fényképészet.)* Légi bevetései során több kitüntetést szerzett, kétszer megsebesült. 1945. május 5-én amerikai hadifogságba esett, a pockingi táborból augusztus 5-én megszökött és augusztus 15-én érkezett Budapestre.

Hazajövele után állást sehol sem kapott, átmenetileg beiratkozott a jogi egyetemre, ahol egy félévet hallgatott.

1945 decemberében megnősült. 1946 és 1948 között a határőrségnél kapott munkát, a hidasnémeti határhoz helyezték. Itt született két lánya, Éva és Katalin.

Szakmai pályájának jelentősebb állomása a Földmérő és Talajvizsgáló Iroda, ahol 1951-ben alapító tagként kezdett dolgozni. Egyik szellemi irányítója volt Magyarországon a korszerű mérnökgeodéziai tevékenység meghonosításának, beleértve már bizonyos fotogrammetriai módszereket is.

Közben már levelező tagozaton tanult a Nehézipari Műszaki Egyetem soproni Földmérőmérnöki Karán, és 1959-ben földmérőmérnöki oklevelet szerzett. Tanulás mellett több nagy ipari üzem rekonstrukciós munkáit végezte, illetve néhány kiemelt beruházásnak geodéziai megalapozása, végrehajtása is nevéhez kapcsolódik. Sokat foglalkozott a fotogrammetriai módszerek gyakorlati alkalmazásával, a speciális ipari feladatoktól az 5-10 000 m² topográfiai felmérésig. Fotogrammetriai ismereteit ragyogó kombinációs készséggel hasznosította az egyik legklasszikusabb geodéziai területen: kidolgozta a háromszögelési hálózatnak az affin transzformáción alapuló kiegyenlítési eljárását.

Szerette és kereste a bonyolult, nehéz feladatokat, és tiszta logikával, kiváló gyakorlati érzéssel találta meg szinte mindig az optimális megoldást. S mindezt úgy, hogy munkatársai, beosztottai is részesei voltak az alkotás örömeinek.

Szerénységét és természetességét mutatja, hogy mindig egyenrangú partnerként beszélt a beosztottaival is: világos magyarázattal és önzetlen támogatással igyekezett szakmai fejlődésüket elősegíteni.

Nyilván veleszületett adottságok, az ifjúságnak és a szakmának a szeretete vezette 1963-ban a székesfehérvári Felsőfokú Földmérési Technikumba, ahol egy év múltán a Fotogrammetriai Tanszék vezetésével bízták meg. Az intézménynek az Erdészeti és Faipari Egyetem Földmérési és Földrendezői Főiskolai Karrá történő átszervezésétől kezdve a fotogrammetriai és topográfiai tanszék tanszékvezető főiskolai tanáraként tevékenykedett.

Olyan oktató volt, aki sohasem szakadt el a gyakorlattól. Nemcsak tanította a szak tárgyi ismereteket a hallgatóknak, hanem szakmaszeretetre és igényességre is nevelte őket. Minden hallgatója szerette, azok is, akiket megbuktatott, ezért keresték fel gyakran sok év múltán is szakmai és személyi problémáikkal.

Széles körű szakmai tudása és nyelvismerete alapján (francia, német, angol) 1976-tól két évig Algírban geodéziai-fotogram-

metriai szaktanácsadóként dolgozott, a második évben a Dar El Beida-i egyetemen elő is adott.

Publikációi mindegyikéről elmondható, hogy előmozdította szakterülete fejlődését. Írásai közül ki kell emelni kiváló jegyzeteit, és az 1979 nyarán benyújtott „Vetületi átszámítások a mérnöki gyakorlatban” c. doktori értekezését, amelynek megvédésére sajnos már nem volt módja.

Tamás Ferenc tudása polihisztori volt, mert nemcsak a geodéziához közvetlenül kapcsolódó tudományok érdekelték, értett a kémiához, botanikához, és még sok minden érdekelt a képzőművészettől az irodalmon keresztül a zenéig. Műveltsége sokoldalú volt és alapos, aminek bizonyára jelentős része van szakmai eredményeiben.

Tamás Ferencre, az emberre is jellemző, hogy őszintén szerette az életet, családját és hozzátartozóit, a baráti társaságot és mértékkel a nemes élvezeteket is. Gondos apa és önzetlen barát volt.

És egy személyes megjegyzés: bár nekem soha nem volt közvetlen tanárom, mégis tanári példaképem lett annak során, amikor mint egyetemistának, segített a TDK dolgozat anyagának kutatásában és összeállításában. Soha nem oldott meg helyettünk semmit, de mindig rá tudott vezetni a helyes irányra.

Forrás:

Szentesi A. (1979): Tamás Ferenc, Geodézia és Kartográfia, 6. sz., Budapest

Raum Frigyes (1984): Magyar földmérők arcképcsarnoka, BGTV, Budapest

Magyar Életrajzi Lexikon 1000-1990, <http://mek.niif.hu/> (2010. 09. 29)

Tamás Ferenc lányának visszaemlékezése

